

Plan Odnowy Miejscowości Węgorzyn na lata 2017 - 2024

Gmina Ryńsk, w skład której wchodzi miejscowość Węgorzyn, położona jest we wschodniej części województwa kujawsko-pomorskiego, w powiecie wąbrzeskim. Gmina zajmuje teren o powierzchni 200,8 km² i liczy 8860 mieszkańców. W skład Gminy wchodzi 21 sołectw skupiających 35 miejscowości.

1. Charakterystyka miejscowości

Węgorzyn położony jest w południowo - zachodniej części gminy Ryńsk i graniczy bezpośrednio z Gminą Chełmża. Przez wieś przebiega droga wojewódzka łącząca Wąbrzeźno z Chełmżą i Toruniem. Teren sołectwa Węgorzyn obejmuje powierzchnię 512 ha. Większość obszaru zajmują grunty orne – 368 ha, pozostała część ziem to: łąki – 56 ha, pastwiska – 12 ha, lasy – 6 ha, tereny zabudowane – 6 ha oraz inne grunty – 64 ha. Na terenie wsi zamieszkuje 157 osób.

Istniejąca sieć osadnicza ukształtowała się historycznie na bazie funkcji rolniczej. Ludność utrzymuje się głównie z pracy w rolnictwie. Skala bezrobocia w Węgorzynie jest duża, tylko niewielka część osób dojeżdża do pracy w Ryńsku, Chełmży, Kowalewie, Wąbrzeźnie i Toruniu. Kilkanaście rodzin pobiera świadczenia z opieki społecznej.

Wieś posiada korzystne położenie krajobrazowe i ciekawe walory przyrodnicze. Do pozostałości z zakresu dziedzictwa kulturowego zaliczyć można zespół dworsko – parkowy z XIX w., z różnogatunkowym drzewostanem oraz po ewangelicki cmentarz z poł. XIX w. Stan zachowania zespołu dworskiego jest zły. W dawnym pałacu mieści się aktualnie świetlica wiejska, która wymaga renowacji i gruntownego remontu.

2. Inwentaryzacja zasobów służących odnowie miejscowości

We wsi znajduje się tylko jeden sklep ogólnospożywczy oraz nowa, wybudowana w 2003 r. remiza strażacka. Brak jest podmiotów gospodarczych i punktów usługowych. Dzieci i młodzież uczęszczają do Zespołu Szkół w Ryńsku. W Węgorzynie brak jest kościoła, ośrodka zdrowia, boiska sportowego i instytucji kulturalnych.

Życie mieszkańców Węgorzyna skupia się głównie wokół własnych domostw, bieżące zaś problemy i nurtujące społeczność sprawy poruszane są na zebraniach sołeckich. W Węgorzynie istnieje po dziś dzień założona w 1925 r. Ochotnicza Straż Pożarna. Do 1990 r. działało również Koło Gospodyń Wiejskich. Aktualnie praca KGW została reaktywowana. Koło Gospodyń Wiejskich w Węgorzynie jest członkiem gminnego Stowarzyszenia Kół Gospodyń Wiejskich. W celu ożywienia życia społecznego, kulturalnego, szerszego otwarcia wsi na świat oraz poprawy standardu życia mieszkańców Węgorzyna zebrano niezbędne informacje o istniejących zasobach, planach, potrzebach i oczekiwaniach społecznych, sporządzono analizę SWOT i opracowano perspektywiczny Plan Odnowy Miejscowości na lata 2017-2024. Do działań priorytetowych zaliczono dalszą rozbudowę sieci wodociągowej, modernizację budynku świetlicy wiejskiej oraz doposażenie jej w niezbędny sprzęt. Przestrzeni wokół zabytkowego pałacu winna być estetycznie zagospodarowana poprzez urządzenie terenów zielonych, chodników i miejsc odpoczynku z placem zabaw dla dzieci. Plan został przyjęty uchwałą zebrania wiejskiego. Dokument skierowano do Rady Gminy Ryńsk celem zatwierdzenia. Rada Gminy podjęła w tej sprawie stosowną uchwałę.

3. Diagnoza aktualnej sytuacji miejscowości Węgorzyn oraz wizja stanu docelowego

Dotychczasowe życie mieszkańców Węgorzyna cechuje odpowiednia aktywność. Organizowane są lokalne wydarzenia kulturalne z udziałem dzieci i dorosłych. Koło Gospodyń Wiejskich i Ochotnicza Straż Pożarna aktywnie uczestniczą w organizacji życia społeczno-kulturalnego. Problemy mieszkańców wysuwane są i omawiane głównie na zebraniach wiejskich, w których uczestniczą władze gminne, sołtys, rada sołecka oraz mieszkańcy. Rozwiązywanie zgłaszanych spraw i postulatów uzależnione jest często od posiadanych środków finansowych. Struktura zatrudnienia i uzyskiwania dochodów we własnych gospodarstwach domowych jest bardzo zróżnicowana. Część rodzin utrzymuje się z rolnictwa, część z pracy zarobkowej w jednostkach budżetowych, pracy w lokalnych i okolicznych podmiotach gospodarczych oraz z zasiłków dla bezrobotnych, rent rodziców czy też ze świadczeń pobieranych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Wieś posiada dobre połączenie komunikacyjne. Przez jej teren przebiega droga łącząca Wąbrzeźno z Chełmżą i Toruniem i Bydgoszczą. W ostatnich latach, dzięki organizowanym gminnym konkursom „Piękna zagroda” nastąpiła znaczna poprawa estetyki i wyglądu obejść i posesji. Jednak w tym zakresie istnieje nadal wiele możliwości do działania. Problem ten jest dostrzegany i postulowany do realizacji przez społeczność lokalną.

Przy wyborze zadań przewidzianych do realizacji kierowano się kryteriami, które winny służyć:

- podnoszeniu standardu życia i pracy na wsi;
- podnoszeniu atrakcyjności turystycznej miejscowości;
- wzrostowi atrakcyjności inwestycyjnej;
- zaspokojeniu potrzeb edukacyjnych, społecznych, kulturalnych, sportowych oraz rozwojowi tożsamości społeczności wiejskiej i zachowaniu dziedzictwa kulturowego.

Po dokonaniu ostatecznej redakcji niniejszego planu podjęto stosowne uchwały.

Ustalono, że w ramach działania wspierane będą projekty obejmujące:

- realizację zadań z zakresu urządzania miejsc i terenów pełniących funkcje publiczne,
- modernizację przestrzeni publicznej wsi, w tym rozbudowę sieci wodociągowej z przyłączami, budowę oczyszczalni ścieków przy świetlicy i oczyszczalni przydomowych,
- modernizację budynku świetlicy wiejskiej i montaż oświetlenia energooszczędnego
- publiczną infrastrukturę przyczyniającą się do rozwoju funkcji turystycznych, kulturalnych i sportowych wsi.

4. Opis i charakterystyka obszaru o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców

Określa się obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających rozwojowi miejscowości. Ze względu na jego cechy funkcjonalno-przestrzenne i położenie obejmował on będzie całą miejscowość Węgorzyn. Na tym obszarze mieściła się będzie m.in. rozbudowana sieć wodociągowa z przyłączami.

5. Sytuacja rozwojowa miejscowości Węgorzyn.

ANALIZA SWOT

<p>1. Silne strony:</p> <ul style="list-style-type: none"> - korzystne położenie geograficzne i przyrodnicze, - dobrze prosperujące rolnictwo, - zasoby geologiczne (pokłady kredy po jeziornej) - dobrze funkcjonująca OSP i KGW, - niebieski szlak turystyczny, - bliskość Ośrodka Wypoczynkowego Przydwórz, - ścieżka rowerowa Ryńsk – Zajątkowo – Chełmża, - trasa wyścigu Tour de Pologne	<p>2. Słabe strony:</p> <ul style="list-style-type: none"> - brak pełnej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, - istnieje potrzeba estetycznego zagospodarowania przestrzennego i urządzenia terenów zielonych w centrum wsi, - brak miejsc rekreacyjno-turystycznych i wypoczynkowych, - brak gospodarstw agroturystycznych, - brak firm i zakładów usługowych, - brak aktywnych organizacji młodzieżowych, - brak zespołów artystycznych, <p>.</p>
<p>3. Szanse:</p> <ul style="list-style-type: none"> - możliwość doprowadzenia linii gazociągu i gazyfikacji wsi, - możliwość powołania rolniczych grup producenckich, - możliwość poszerzania terenów zielonych, - budowa stawów rybnych - modernizacja budynku świetlicy wiejskiej - budowa oczyszczalni ścieków przy świetlicy wiejskiej, - montaż oświetlenia energooszczędnego w miejscach publicznych	<p>4. Zagrożenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bierność części mieszkańców wobec podejmowanych inicjatyw społecznych, - utrzymujące się bezrobocie, - ucieczka młodzieży ze wsi do miasta i wyjazdu za granicę w celu poszukiwania pracy - brak perspektyw życiowych dla ludzi młodych, - wzrastające zagrożenie przestępczością, - zaśmiecanie środowiska lokalnego- brak pojemników do segregacji odpadów, - słaba opłacalność produkcji rolnej, - niszczące obiekty zabytkowe.

ARKUSZ PLANOWANIA

NASZA MAŁA STRATEGIA – PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI WĘGORZYN NA LATA 2017 - 2024 r.

Wizja rozwoju wsi: Węgorzyn wsią nowoczesną i zorganizowaną, posiadającą podstawową infrastrukturę techniczną, dostęp do informacji i dóbr kultury.

PRIORYTET I

Rozwój wiejskiej infrastruktury technicznej

Cel I: Poprawa warunków życia mieszkańców i estetyki wsi

Projekty	Termin realizacji	Środki finansowe
1. Rozbudowa wiejskiej sieci wodociągowej z przyłączami	2017-2018	UE – 63,63% Gmina – 36,37 %
2. Urządzenie i zagospodarowanie skwerów we wsi Węgorzyn	2017 - 2024	Gmina, sponsorzy, prace społeczne mieszkańców
3. Poprawa nawierzchni dróg lokalnych, budowa ścieżek rowerowych, chodników i przejść dla pieszych	2017 - 2024	w miarę istniejących potrzeb Środki finansowe gminny
4. Montaż oświetlenia energooszczędnego miejsc publicznych (cała gmina)	2018 - 2024	UE do 85% Gmina 15%
5. Instalacje Odnawialnych Źródeł Energii ograniczających emisję dwutlenku węgla.	2018 – 2024	UE do 85% Gmina 15%

PRIORYTET II

Remont obiektów kulturalnych oraz miejsc rekreacji, sportu i wypoczynku.

Cel I: Zaspokojenie potrzeb kulturalnych, oświatowych i sportowych mieszkańców

Projekty	Termin realizacji	Środki finansowe
1. Modernizacja budynku świetlicy wiejskiej	2017	Gmina – 100.000 zł
2. Doposażanie świetlicy w niezbędny sprzęt i urządzenia	2017 - 2024	Gmina – fundusze sołeckie 80% Inne – 20%

3. Budowa oczyszczalni ścieków przy świetlicy wiejskiej	2017	Gmina – 36,37% UE – 63,63%
---	------	-------------------------------

PRIORYTET III

Organizowanie lokalnych imprez, uroczystości, konkursów i festynów

Cel I: Zacieśnianie więzi społecznej wśród mieszkańców Węgorzyna

Projekty	Termin realizacji	Środki finansowe
1. Doroczne imprezy dla dorosłych – Dzień Strażaka	2017 – 2024	Środki własne OSP
2. Imprezy okolicznościowe dla dzieci – Dzień Dziecka, Choinka Noworoczna	2017 - 2024	Własne – 90 %, w tym środki z funduszy sołeckich, sponsorzy i darczyńcy – 10 %
3. Udział mieszkańców w dorocznym gminnym konkursie „Piękna Zagroda”	2017 - 2024	Koszty własne uczestników konkursu
4. Współdziałanie mieszkańców w organizacji gminnych dożynek i okolicznościowych festynów.	2017 - 2024	Środki własne Inne – fundusze sołeckie, działalność społeczna
5. Udział w dorocznym turnieju piłki nożnej odbywającym się na szczeblu gminy	corocznie	Działalność społeczna

Możliwość realizacji zadań ujętych w Planie Odnowy Miejscowości Węgorzyn warunkowana jest sytuacją finansową sołectwa i gminy oraz możliwością pozyskania środków finansowych z innych, źródeł w tym z Unii Europejskiej i może być weryfikowana.

Zarządzanie:

Za wdrażanie i promocję projektów ujętych w Planie odpowiedzialny jest Sołtys wraz z Radą Sołecką. Na szczeblu Gminy powyższe działania koordynuje wyznaczona przez Wójta Gminy osoba. Komunikacja społeczna polegać będzie na zamieszczaniu informacji na stronie internetowej Gminy oraz na łamach Gminnych Wieści.